

MA

Hétfő
Hétfő



A félelem légköre

■ Európa vakbelében

A miloševići rezsim értékrendszerének restaurálása – A polgári Szerbiának ismét kezébe kell vennie a dolgok irányítását

■ Elbújni az erőszak elől

Újvidéken csaknem fél éve működik a bántalmazott nők számára a biztonságos ház – A személyzet szolgáltatását nem csak újvidékiek vehetik igénybe

■ Pofonok és panaszok

Szorosabb az együttműködés a polgárok és a rendőrség között

■ Mikor kötünk házasságot?

Zentán, Adán és Magyarakanizsán is csökken a házasságkötések száma

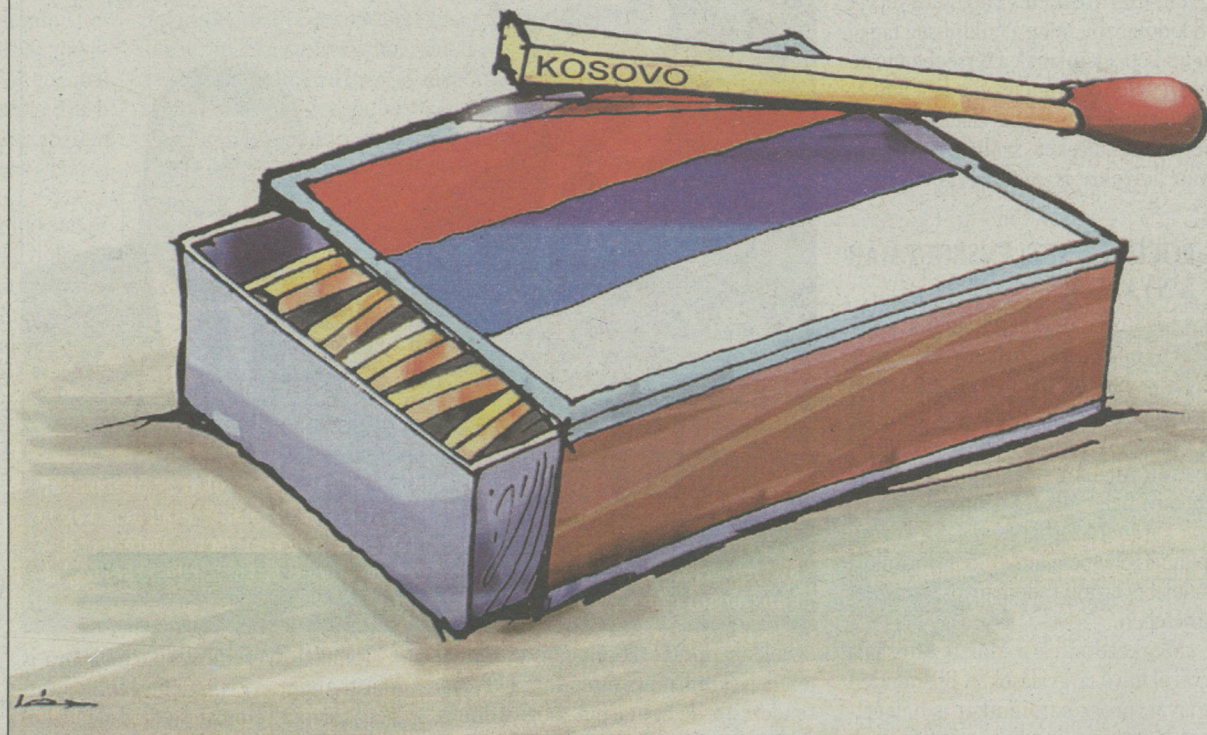
■ Ahol felsír a hegedű

A nagybecskereki Urbán János az egyetlen diplomás vonós és pengetős hangszerkészítő Szerbiában

■ Féltonnás disznók

Az egykori gátórház és lakói együtt élnek a természettel

Pipahuja



Léphaffi Pál

A magból óriásfa sarjadt

Kartag Nándor egykori diákkezdemenyező, dr. Bagi Ferenc sokéves tanár-szervező és Dušan Jovanović, Óbecse polgármestere köszöntötték a jubiláris, 40. KMV résztvevőit

Tegnap délután a hagyományok szerint 2 óraker az óbecsei Városi Színházban elkezdődött a 40. KMV, a középiskolások Kárpát-medencében is egyedülálló magyar nyelvű művészeti vetélkedője. A résztvevőket, a vendégeket és a szervezőket az első vetélkedőt elindító és Óbecse község polgármestere köszöntötte.

Kartag Nándor, az ötletet adó egykori diákkezdemenyező, a Vajdasági Televízió szerkesztője örömmel konstataálta, hogy az egykori gimnáziumi önképzőköri találkozók elültetett magból akkora óriásfa sarjad, amelynek terebélyes lombja alá évtizedek óta ezer és ezer tehetséges fiatal gyűlik. Az égig érő életfa messzire

tanúsítja a Vajdaságban élő magyar ifjúság tehetségét, alkotóképességét, újratemtő szándékát és ugyanakkor a hagyományokhoz való ragaszkodását – élni akarását, pontosabban azt, hogy a szellem emberhez méltó körülmények között akar élni itt, az ősei által ezer éven át fejlesztett kultúráját folytatva.

Dr. Bagi Ferenc nyugalmazott egyetemi tanár, sokéves tanár-szervező köszöntőjében azt a tanári erőfeszítést hangsúlyozta, amely során az oktatónevelőből a KMV révén utat egyengető, segítő tanácsadó válik. Noha bizonyos értelemben a háttérbe marad, a fiatal tehetségek kibontakoztatásának megteremtője lesz. Örömmel állapította meg, hogy a megkezdett munka nem akadt meg, folyik tovább, és nyilvánvalóan újabb negyven év után is élni fog a KMV.

Folytatás a 11. oldalon

Zobel és más mumusok

A tartományi parlament tegnapi ülésén a radikálisok a német nagykövet nevét több napirendi pont kapcsán is emlegették

A tartományi parlament tegnapi ülésén 20 napirendi pont szerepelt, mégis az egyetlen napirendi pontjavaslat váltotta ki a leghesebb érzelmeket, amelyet végül nem tűztek az ülés napirendjére. A Szerb Radikális Párt ugyanis azt szeretne volna, ha a képviselőház elfogad egy olyan határozatot, amely elítéli Andreas Zobelnek, Németország belgrádi nagykövetének a múlt héten tett, nagy vihart nyilatkozatát, egyúttal követeli az illetékes köztársasági szervektől, hogy nyilvánítsák nemkívánatos személynek a diplomatát, és kimondja, hogy Vajdaság Szerbia integráns, elidegeníthetetlen része.

Emlékeztetőül: Zobel nagykövet a múlt héten a Szerbiai Európa-mozgalom Nemzetközi Kapcsolatok Fórumának rendezvényén az egyik résztvevő kérdésére válaszolva összefüggésbe hozta Kosovót Vajdasággal, Dél-Szerbiával és Sandzakkal. A nagykövet kijelentését a média a szövegkörnyezetből kiragadva idézte, így az a benyomás keletkezett, hogy Zobel szerint Magyarországnak is joga lenne visszakövetelni Vajdaságot annak analógiájára, miként Szerbia ragaszkodik minden áron Kosovóhoz, miközben a határok sérthetlenségére hivatkozik.

Milorad Mirčić, a radikálisok tartományi frakcióvezetője a kérdés napirendre tűzését indokolva arra figyelmeztetett, hogy egyesek kikapun keresztül próbálnak Vajdaságban bevezetni egy új nemzetiséget, nevezetesen a vajdasági nemzetiséget.

– Már csak az a kérdés, hogy ez a kis, marginális csoport mikor fog hasonló módszerkehez folyamodni, mint amihez Montenegróban folyamodtak, és mikor fogja kikiáltani például az önálló vajdasági pravoszláv egyházat – vélekedett a radikális politikus.

Folytatása a 9. oldalon

TÉMÁINK:

■ Mit mondott Popović?

Koštica olyan, mint a metán. Szagtalan, színtelen, íztelen – szétterjed, minden pórusba befészkel magát, ráadásul éghetetlen, addig, míg egy napon fel nem robban (5. oldal)

■ Belgrádi titkok

Milyen szerepet töltött be a néhai Jugoszlávia a balkáni háborúban? (5. oldal)

■ Rajtaütés áldozattal

Egy vahabita életét vesztette a rendőrség akciója során (5. oldal)

■ Kúlai kényszerigazgatás

A bizalmi szavazás logikus következménye – Csillapodnának a kedélyek, ha a kormány olyan ideiglenes testületet tudna felállítani, amely együtt tud működni a polgármesterrel (9. oldal)

■ Az oroszok már a spájzban vannak...

A tizedes meg a többiek bemutatója csütörtökön az Újvidéki Színházban (11. oldal)

■ A teológusoknak egyetem...

...az egyetemnek kollégium kell – Oszig tető alá kerül az Augustinianum. A szabadkai püspökségben épül a nagyszeminárium, azaz az egyetemi hallgatók kollégiuma. Ez az épület az egyik feltétele annak, hogy a most még főiskolai szinten működő szabadkai Teológiai Kar egyetemi szintre emelkedhessen (9. oldal)

■ Óvodás színjátszók

A Vajdasági Magyar Óvodás Színjátszó-találkozóra május 16-án kerül sor Csókán. Részt lehet venni az óvodáskorúak érdeklődésének megfelelő színjátékkal, előadással (11. oldal)



Negyed tonnát fogyott egy New York-i férfi, bár még így is maradt bőven belőle: 207 kilót nyom.

Pár éve csaknem féltonnás volt, és kórházba szállításához ki kellett bontani házának falát, továbbá tárgoncára volt szükség a férfi kiemeléséhez az utcára, aztán beemeléséhez egy különlegesen megnagyobított mentőautóba.

Az eredményes fogyás oroszlánrésze az utóbbi egy évre tehető. Naponta 1400 kalóriányi étet ehetett, főként csirkéből, halból salátából állt diétája. Teljesítményét a kórház fogyási érdeméremmel díjazta.

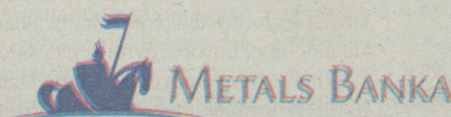
(MTI-Panoráma)



9770350418015



Kölcsönök kis- és közép vállalatoknak



METALS-BANKA AD Novi Sad | Bulevar cara Lazara 7a | tel: 021 450 695 | 450 696 | fax: 021 6350 611

www.metals-banka.co.yu

Az oroszok már a spájzban vannak...

A tizedes meg a többiek bemutatója csütörtökön az Újvidéki Színházban

Az idei évad negyedik bemutatója előtt áll az Újvidéki Színház. *Doboz Imre-Korognai Károly* legendás története, *A tizedes meg a többiek* kerül színpadra jövő csütörtökön, 26-án. Az ősbemutató több mint harminc évvel ezelőtt nagy sikert aratott Magyarországon, aztán a színpadi változat további élete sokat várhatott magára. Jóval később Budapesten, majd Pécsen, két évvel ezelőtt Veszprémben láthatta a nagyerdemű Molnár Ferenc tizedes és társait színházi kulisszák között, a vajdasági közönség pedig most először – halottuk a tegnapi megtartott sajtótájékoztatót **László Sándor** igazgatótól, aki ebben az előadásban is szerepet ölt magára, **Góli Kornélia** dramaturgtól, valamint **Lavro Ferenc** rendezőtől.

A tizedes meg a többiek című regény megírása óta nagyot változott a világ, de mégsem akkorát, hogy eltűnt, vagy akár csak szelídült volna valamiképpen a történet sorai közt megbúvó lényege. Épp ezért a szöveget nem kellett korunkhoz adaptálni, igyekeztünk az eredeti „közéletben” maradni – mondta a rendező. Az oroszok tehát még mindig a spájzban vannak: a világnak mindjárt vége, odakint hadseregek grasszálnak, azt állítják, hogy egymásra lőnek, pedig a vak is látja, hogy miránk, és nekünk idebent kell megőriznünk a józan eszünket, a csibészegünkben átsütő tisztességünket, a szerelmünköt és főként: a humorunkat.

Közönségünk hagyományosan jól fogadja a vígjátékot, ezzel az előadással is az effajta igénynek szeretnénk eleget tenni – mondta **László Sándor**. – Ez az elő-

adásunk is a társulat férfitagjainak nyújt megnyilatkozási lehetőséget, de a következő ideai bemutatókon már a nők sokkal inkább színpadra jutnak – árulta el.

A filmkedvelők közül valószínűleg sokan emlékeznek Keleti Márton rendező 1965-ban készült kiváló szereposztású, *A tizedes meg a többiek* című filmjére, mely különösen „Az oroszok már a spájzban vannak...” – mondatáról vált emlékeztetővé, hiszen szállóigévé vált, és hallhatatlanná tette. A sikerhez persze hozzájárult a kiváló szereposztás is (Sinkovits Imre, Major Tamás, Darvas Iván, Pálos György, Márkus László), hiszen a kitűnő színészi



A tizedes meg a többiek

Miklós Csaba

alkatításokkal megtűzdelte vígjáték a kisember túlélőképességéről, az alkalmazkodás művészetéről szól egy „történelmi” ájtóróházzá vált országban, mint amilyen a miénk is volt 1999-ben. Az újvidékiek előadásában **László Sándor**, **Kovács-Nemes Andor**, **Kőrösi István**, **Balázs Aront**, **Magyar Attilát**, **Ferenc Ágotát**, **Varga Tamást**, **Husza Dánielt**, **Giricz Attilát**, **Pongó Gábort**, **Német Attilát**, **Molnár Róbertet** és **Sirmer Zoltánt** láthatjuk. Díszlet és jelmeztervező: **Csik György**, zeneszerző: **Erős Ervin**, koreográfus: **Lavro-Gyenes II. dikó**.

■ N-a

A péterrévei táncosok Kárpátalján

Vasárnap zárul az Égtájak – Művészeti találkozó

Az elmúlt hét évben öt határon túli régió tizenöt településén megrendezett Égtájak – Művészeti találkozók a Kárpát-medence különböző pontjain élő, a magyar nyelvet és kultúrát ápoló művészeti csoportok számára biztosítottak találkozási lehetőséget. Csütörtöktől vasárnapig Kárpátalján ismét lehetőség nyílik a kapcsolatok építésére.

A résztvevőket az köti össze, hogy többségük egy vagy több alkalommal meghívást kapott már az 1996 óta rendszeresen megrendezésre kerülő Vendégségben Budapesten – Határon túli magyar fiatalok találkozója. A budapesti rendezvény adta az ötletet az Égtájak – Művészeti találkozók megszervezéséhez. A találkozók résztvevői megismerkedhetnek az őket fogadó tájégségek ünnepeivel és kulturális értékeivel, valamint bemutatathatják hagyományápoló tevékenységüket, az egységes magyar nemzet közös kulturális örökségét a helyi közösségeknek és egymásnak.

Az idei év első találkozásának kiemelt célja a legelszigetelhető határon túli régió bemutatása. A beregszászi rendezvényre mintegy háromszáz vendéget várnak. A fiatalok egész Kárpátalját bebarangolják: a Vereckei-hágótól a Fekete- és Fehér-Tisza összefolyásáig. Az egységesülő Európa (főként a vízumkénszer miatt) a kárpátaljaiak számára leginkább a lehetőségek beszűkülését jelenti. Ezért a térség fejlődésében és a kapcsolatépítésben jelentős előrelépést jelenthet az áprilisi Égtájak – Művészeti találkozó, hiszen egyszerre hét régió művészeti együttese mu-

takoznak be Kárpátalja három jelentős településén a helyi közönség előtt. A résztvevők az ott töltött idő alatt megismerkedhetnek a környék természeti kincseivel, művelődéstörténeti emlékeivel, ráadásul a találkozóval párhuzamosan a hét régió civil szervezeteinek képviselői számára kerekasztal-beszélgetésre is lehetőség nyílik a kisebbségi lét speciális problémáiról, az előremutató kezdeményezésekről, a régiók összefogásáról – áll egyebek mellett a szerkesztőségünkhoz eljuttatott tájékoztatóban.

A találkozó műsoros bemutatkozásai során közreműködnek a hét határon túli magyar régió táncosai, énekesei és színjászai: a Muravidék Néptáncgyűtes és a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet DiáXínpada Szlovéniából, a Pélmonostor Magyar Kultúregyesület Ifjúsági Néptáncsoportja Drávaszögből, a péterrévei Tisza Mente Közművelődési és Népművészeti Egyesület táncgyűtes Vajdaságból, az erdélyi Ördögborja Ifjúsági Néptáncgyűtes, a felvidéki Pimpimpálé Néptáncgyűtes, a budapesti Tébláb együttes, a kárpátaljai Ritmus Néptáncgyűtes (Eszény), a Ludovika Táncgyűtes (Beregszász) és a Harmónia Leánykórus (Csap).

A rendezvény szervezője az Oktatási és Kulturális Minisztérium Égtájak Irodája és a Hungarofest Kht., társszervezője az eszényi Mic-Bán Hagományörző Társaság.

A program védnöke dr. Schneider Márta, az Oktatási és Kulturális Minisztérium kulturális szakállamtitkára és Gajdos István, Beregszász polgármestere.

■ Iya

A magból óriásfa sarjadt

Kartag Nándor egykori diákkezdemenyező, dr. Bagi Ferenc sokéves tanár-szervező és Dušan Jovanović polgármester köszöntötték a KMV résztvevőit

Folytatás az 1. oldalról

Dušan Jovanović polgármester gratulált a szervezőknek és a résztvevőknek, s kiemelte annak jelentőségét, hogy a többnemzetiségű, kulturális sokszínűségéről ismert Óbecse kellő szellemi és anyagi erővel, támogatást nyújtott ahhoz, hogy a Tisza-parti kisváros immár 4 évzede folyamatosan megszervezze ezt az országban is igen jelentős vetélkedőt. Teret ad a fiatal tehetségek kibontakozásához, bizonyításai lehetőséget nyújt számukra. Hangsúlyozta, hogy mindent megtesz annak érdekében, hogy 40 éves vetélkedőről szóló monográfia jövőre a negyvenegyedik vetélkedőre megjelenjen.

Az ünnepi beszédek követően az óbecsei A Prima Vista együttes lelket melegengető ünnepi műsort adott, majd megkezdődött a beszédművészeti verseny, amely keretében 14 versmondó, 9 prózamondó, 2 drámai monológ-előadó és egy megzenésített verset előadó csoport mutatkozott be.

A Kör Galériában megnyitotta Szél

Gabriella művészettörténész a Képzőművészeti vetélkedőre és a plakátpályázatra beérkező alkotások kiállítását. Az előcsarnokban külön kiállítás szolgált a vetélkedő negyven évéről. Az esti órákban az egykori vetélkedősök galaműsorát tartották meg.



A Prima Vista együttes a megnyitón

Ma a 40. KMV az irodalmi versenyyel folytatódik. Este tartják a hagyományos KMV bulit, majd vasárnap délelőtt az ünnepi műsor és díjkiosztás következik. A díjazottak névsorát hétfői számunkban közöljük.

■ I.gy.

A népzenei vetélkedő díjazottjai

Soha ennyi résztvevő és ennyire kiegyensúlyozott teljesítmény nem volt tapasztalható a KMV népzenei döntőjén, mint idén. Nemcsak a szervezők, hanem a zsűri is így értékelt, majd a vetélkedő középiskolákat számos díjjal jutalmazta.

A díjazottak:

Az Énekcsoportok kategóriájában két első díjat osztottak ki, méghozzá a péterrévei **Tiszagyöngye** leánykórusnak és a topolyai **Hétmező** énekcsoportnak, második díjjal a zentai **Tálotst**, harmadikkal pedig a törökbecsei **Kláriss** énekcsoportot jutalmazták. Az Énekszólíták és kettősök kategóriájában a bácskanyar **Égető Emese** részesült első díjban, az adai **Katona Adrianna** és **Katona Nikolina** második, a bácskanyar **Kősa Krisztina** pedig harmadik díjban. A hangszerszólíták közül az adai **Török Flóra** bizonyult legjobbnak, második a törökkanizsai **Keszég Akos**, harmadik a torontálvási helyi **Hompót Angéla**. A népzenei együttesek kategóriájában is adai győzelem született, első díjat az **Argyélus** együttes szerezte meg, a második helyen viszont osztozik a magyarkanizsai **Bibic** népzenei- és az adai **Pengető** citerazeneke. Harmadik helyezést nincs. Szólótáncon az ugyancsak adai **Resóczki Rolland** és **Molnár Enikő** diadalmaskodott, az első helyezésen azonban osztoznak a kishelyesi **Linka Szabolccsal** és **Kerekes Zsuzsannával**. Második a horgosi **Hirc Edvárd László** és **Gulyás Ágnes**, harmadik helyezést nincs. A néptáncsoport kategóriájában első az újvidéki **Csüdüngölő** táncgyűtes kamaracsoportja, a második helyet megosztva kapták a magyarkanizsai **Hetrefitty** néptáncsoport és az óbecsei **Csibész** táncgyűtes, míg harmadik a budiszavai **Galagonya** csoport. (N.)

A máltai kereszt és a „zenés” hajómodell

Méltán öregbítették iskolájuk hírnevét több rangos szakmai versenyen a magyarkanizsai középiskola diákjai

A közelmúltban került sor Veszprémben a magyarországi Tudományos Diákok VII. Országos Konferenciájára, a TUDOK-ra, amelynek voltak vajdasági középiskolák résztvevői is. Azok a tehetséges fiatalok juthattak el ide régióinkból, akik a legjobbnak bizonyultak a vajdasági elődöntőn, illetve az újvidéki Genius-versenyen.

A magyarkanizsai Beszédes József Mezőgazdasági és Műszaki Iskolaközpontot a középiskolások diákköri konferenciáján három diák képviselte a műszaki, technológiai és informatikai szekcióban. A negyedik **Milutinovity Olivér**, aki a szekerek fejlődéstörténetét mutatta be, az alkalmazott informatika kategória első díjasa lett. **Mihályi Balázs** a technológiai szekció munkájában vett részt, aki, bár munkája alapos és színvonalas volt, díj nélkül tért haza. Balázs egyébként a máltai kereszt mechanizmusát kutatta.

A szintén negyedik **Vadász Ákos** a műszaki szekció első helyezettje lett, és kutatómunkájában gépészeti mozgásokkal foglalkozott.

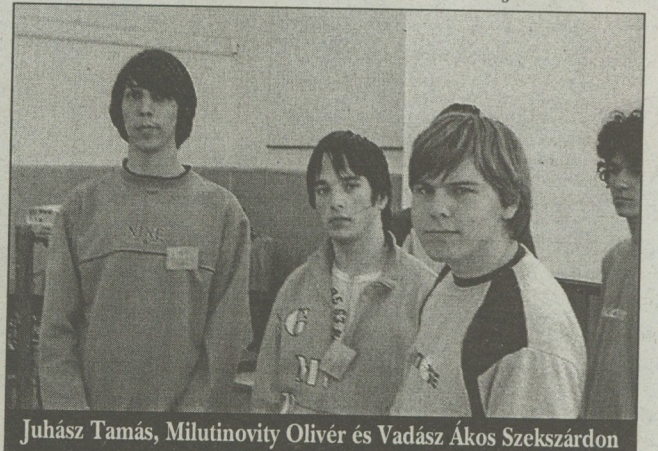
A TUDOK-on és általában minden szakmai versenyen a zsűri elsődleges szempontja az, hogy az előadó, a diák bebizonyítsa, magas fokon ért ahhoz, amiről beszél, hogy jól el tudja magyarázni a hozzá nem értőknek és a szakembereknek is kutatómunkája lényegét – foglalta össze tapasztalatait **Ákos**.

Alig érték haza a TUDOK-ról, a csa-

pat már vette is az útirányt Szekszárd felé, hiszen a középiskola harmadik éve vesz részt a Neumann Jánosról elnevezett nemzetközi programtermékversenyn. Mint **Tóth Bélától**, a diákok felkészítő tanárától megtudtuk, erre a versenyre webalkalmazási fejlesztésekkel, számítógépes játékokkal, oktatóprogramokkal, számítógépes zenével és grafikákkal lehet benevezni. A vetélkedés célja, hogy a tizen-

sukat gépészmérnökeink a vajdasági szakmai versenyen. Ez a megmérettetés arra irányul, hogy hogyan tudnak a tanulók CAD programban modellezni. Bizunk benne, hogy ahogy tavaly, idén is kimagasló eredményekkel térünk haza – halottuk **Tóth Bélától**.

Ami a hazai versenyeket illeti, a középiskola diákjai jól szerepeltek a Középiskolások Művészeti Vetélkedőjének már lezá-



Juhász Tamás, Milutinovity Olivér és Vadász Ákos Szekszárdon

rult pályázatain is: a plakátversenyen a kanizsai **Bagi Norbert** lett a harmadik helyezett, a néprajzi pályázaton pedig a második díjat érdemelte ki a martonosi **Losonc Szintia** és **Bagi Orsolya** pályamunkája, különdíjban részesült az oromhegyesi **Mihályi Balázs**, könyvtudományban pedig a horgosi **Juhász Tamás**.

A versenyek sorozata még nem ért véget: Most szombaton mutatják meg tudá-

■ TORNAI Erika